

Darba aizsardzības apmācības moduļi (mācību programmas)
profesionālās izglītības iestādēs

ESF projekta Nr.1DP/1.3.1.3.2./08/IPIA/NVA/001

Poligrāfija un izdevējdarbība

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS SAVIENĪBA

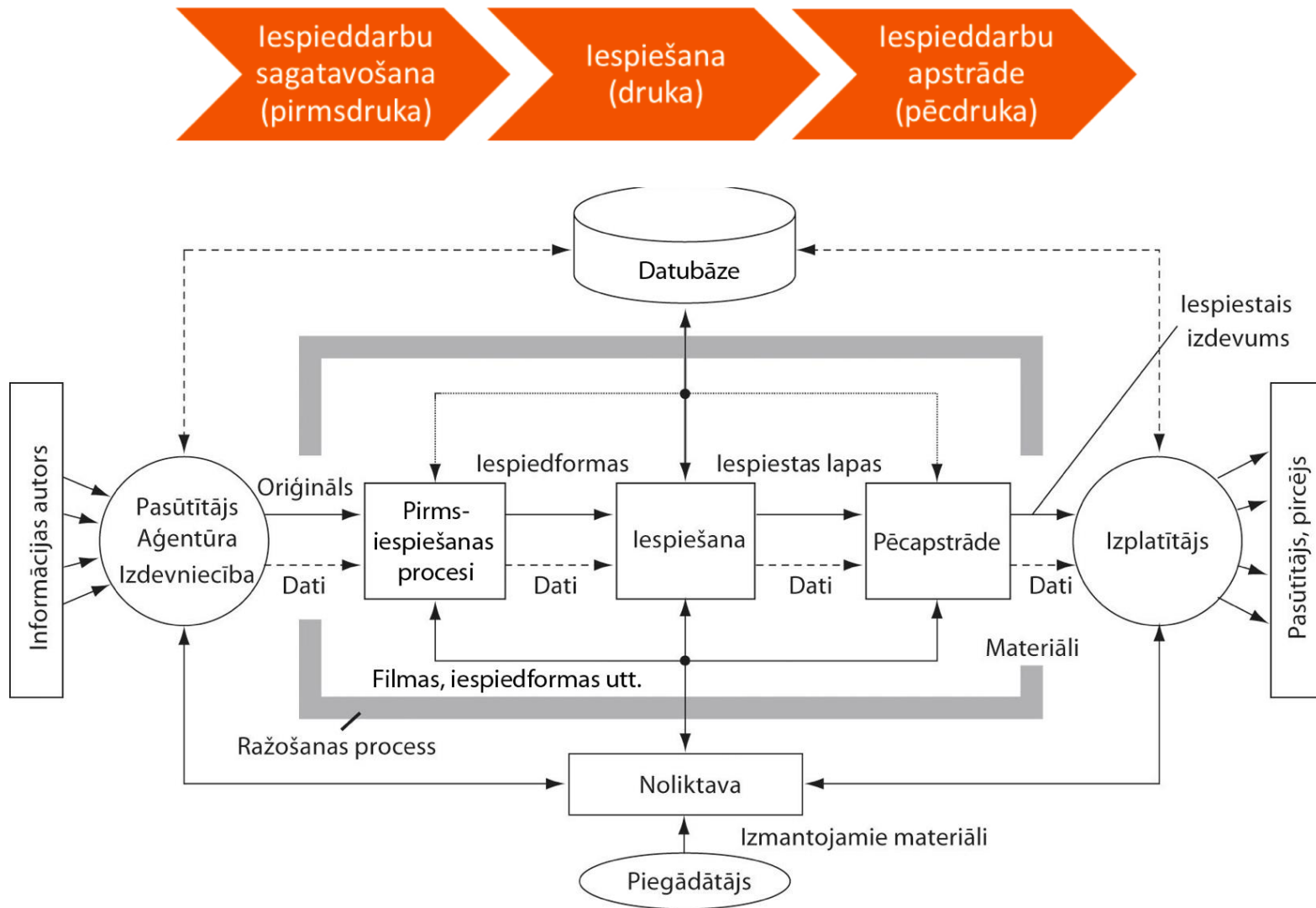

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES
MINISTRIJA

Tēmas nosaukums	Apakštēmas nosaukums
evads poligrāfijas nozares un izdevējdarbības darba aizsardzībā	Nozares struktūra Darba vides raksturojums Darba aizsardzības raksturojums nozarē
Poligrāfijas nozares darba vide un tās riska faktori. Arodslimību riski poligrāfijas nozarē un izdevējdarbībā	Darba vides, tās riska faktoru un arodslimību risku vispārīgs raksturojums. Mehāniskie un traumatiskie faktori Fizikālie faktori Darba vietas ergonomiskie faktori Ķīmiskie faktori Psiholoģiski emocionālie faktori Klimatiskie un bioloģiskie faktori Darba vides riska faktoru iedarbības novēršanas vai samazināšanas darba aizsardzības un darba vides uzraudzības pasākumi
Darba drošības ievērošana un pasākumi darbā ar poligrāfijas nozarē un izdevējdarbībā izmantojamām iekārtām, aprīkojumu un ehniku	Pirmsdruka Druka Pēcdruka
Darba drošības noteikumi saskarē ar poligrāfijas nozarē lietotajiem materiāliem un ķīmiskajām vielām	Lietoto materiālu un ķīmisko vielu vispārīgs raksturojums. Ķīmisko vielu un maisījumu iedalījums pēc bīstamības Ķīmisko vielu lietošana un marķēšana Ķīmisko vielu un maisījumu iedalījums bīstamības klasēs Ķīmisko vielu iedarbība un aizsardzības līdzekļi Ugunsnedrošas ķīmiskās vielas vai maisījumi Ķīmiskā bīstamība pirmsdrukas posmā Ķīmiskā bīstamība iespiecēhā Ķīmiskā bīstamība iespiecēdarbu pēcapstrādē Darba drošība poligrāfijas uzņēmumā Ķīmiskie atkritumi
Poligrāfijas nozares un izdevējdarbības ergonomiskie aspekti. Smagumu celšana un pārvietošana	Darba vieta Darba vides organizācija Smagumu celšana un pārvietošana Smagumu normas Citi faktori, kas ietekmē smagumu pārvietošanu, radot papildu risku, un to novēršana

Nozares struktūra

Iepiedprodukcijas ražošanas process, informācijas un materiālu plūsma

Darba vide poligrāfiskās ražošanas posmos ir atšķirīga. Pirmsdrukas darba vide atbilst biroju darba videi ar mazu darba risku, tad drukas un pēcdrukas procesi tiek veikti ražošanas telpās ar lielāku darba riska faktoru skaitu. Darba vide iespiešanas un iespieddarbu apstrādes procesos var būtiski atšķirties atkarībā no uzņēmuma lieluma un ražojamo iespieddarbu veida. Dažādi darba apstākļi ir lielos uzņēmumos un nelielos un vidējos uzņēmumos. Poligrāfija ir nozare ar lielu dažādu iekārtu un aprīkojuma izmantošanas īpatsvaru. **Pārsvārā tiek izmantotas rūpnieciski ražotas iekārtas, turklāt nozarē ir augsts moderno ražošanas iekārtu (it sevišķi priekšdrukas un drukas posmos), ar augst darba drošības līmeni**

Latvijā regulāri tiek veikti darba apstākļu un risku pētījumi, taču poligrāfijas nozares uzņēmumi šādā pētījumā pirmo reizi tika iekļauti tikai 2010. gadā.

Pētījuma secinājumos izteikts viedoklis, ka papīra, papīra izstrādājumu ražošanas un poligrāfijas nozare ietilpst riska grupā attiecībā uz darba aizsardzības un darba tiesisko attiecību normatīvo aktu prasību ievērošanu.

Nepareizi ir CSP sniegtie dati par samērā lielo nodarbināto skaitu nozarē – atbilstoši tiem 2009. gadā papīra, papīra izstrādājumu ražošanā un poligrāfijas nozarē strādāja 7563 nodarbinātie. Pēc Latvijas Poligrāfijas uzņēmumu asociācijas datiem, šis skaits ir ap 2000—2500.

Darbā cietušo traumatisma gadījumu skaits poligrāfijas nozarē un izdevējdarbībā laikposmā no 2006. līdz 2010. gadam saskaņā ar Valsts Darba inspekcijas datiem

Poligrāfijas nozarē un izdevējdarbībā šajā pašā laikā notikuši 93 nelaimes gadījumi (1,2 % no valstī notikušo nelaimes gadījumu skaita), no tiem letāli – 0, smagi – 11 (11 %), nav smagi – 82 (89 %). Skaitļi rāda, ka, pateicoties modernas ar darba drošības mehānismiem aprīkotas tehnikas izmantošanai, kā arī citiem darba drošības veiktajiem pasākumiem nozares uzņēmumos, poligrāfijā traumatisma situācija darba vietās ir labāka kā valstī kopumā. Nelaimes gadījumu smaguma pakāpe ir zemāka nekā valstī kopumā. Tabula parāda, ka pēdējos piecos gados situācija ar darba drošību poligrāfijā un saistītajās nozarēs būtiski uzlabojusies, nelaimes gadījumu skaitam nozarē šajā laikā samazinoties par 60 %.

Laika posmā no 2006. līdz 2010. gadam poligrāfijas nozarē un izdevējdarbībā šajā periodā apstiprināti 50 arodslimību gadījumi jeb 1,2 % no valstī kopumā. Pie tam, ja valstī kopumā valda tendence pieaugt arodslimību gadījumu skaitam), tad nozarē saglabājas stabila tendence – aptuveni 8 – 10 pirmreizēji apstiprināto arodslimību gadījumi gadā. Tas pierāda kopumā labvēlīgāku situāciju arodslimību jautājumā poligrāfijas nozarē.

Tas izvirza poligrāfiju par vienu no drošākajām nozarēm valstī gan nelaimes gadījumu skaita, gan traumu smaguma, an arodslimību pakāpes ziņā.

Lai arī neuzmanības dēļ nozarē teorētiski pastāv gandrīz visas darba vides riska faktoru grupas, tomēr dažas no tām ir vairāk iespējamās, bet citu līmenis nozares specifikas dēļ (piemēram, bioloģiskie vai klimatiskie riski) ir ļoti zems.

Riska faktoru grupas iedalāmas šādi (uzskaitītas to riska samazinājuma secībā):

- mehāniskie un traumatiskie faktori;
- fizikālie faktori;
- ergonomiskie faktori;
- ķīmiskie faktori;
- psiholoģiskie un emocionālie faktori;
- klimatiskie faktori;
- bioloģiskie faktori.

- Moderna giljotīna

Nozares darba vides riska faktori

Tabulā iekļauti tie ražošanas iecirkņi vai amati, kuros pastāv iespējamais darba vides riska faktors.

Riska faktors

Ražošanas iecirknis vai amats

Riska faktora līmenis

Fizikālie darba vides riska faktori

Temperatūra un tās svārstības

Viss uzņēmums

Zems

Caurvējš

Viss uzņēmums

Zems

Vibrācija

Viss uzņēmums

Zems

Troksnis

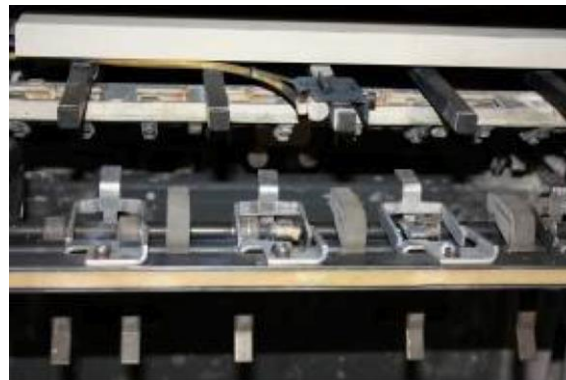
Drukas un pēcdrukas iecirkņi

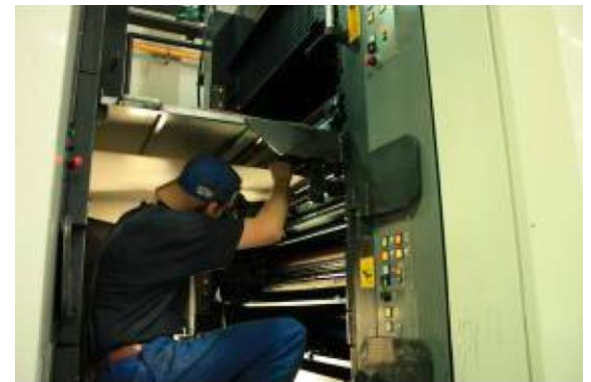
Augsts

Darba drošības ievērošana un pasākumi darbā ar poligrāfijas nozarē un izdevējdarbībā izmantojamām iekārtām, tehniku un aprīkojumu

Darba drošības ievērošana un pasākumi darbā ar poligrāfijas nozarē un izdevējdarbībā izmantojamām iekārtām, tehniku un aprīkojumu

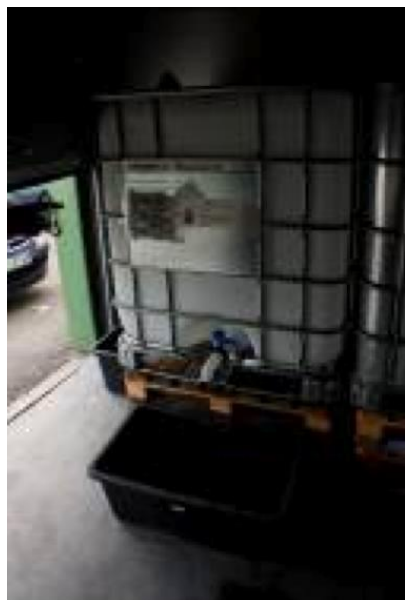
Darba drošības noteikumi saskarē ar poligrāfijas nozarē lietotajiem materiāliem un ķīmiskajām vielām

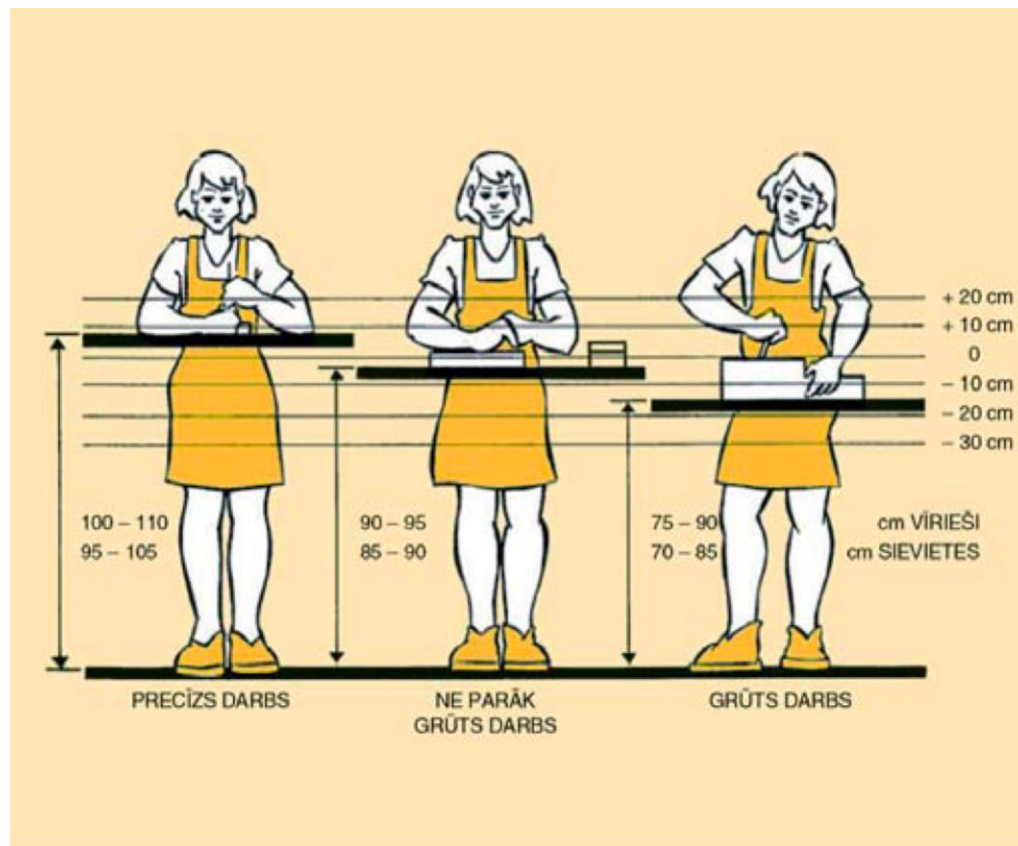
Datu
drošības
lapa

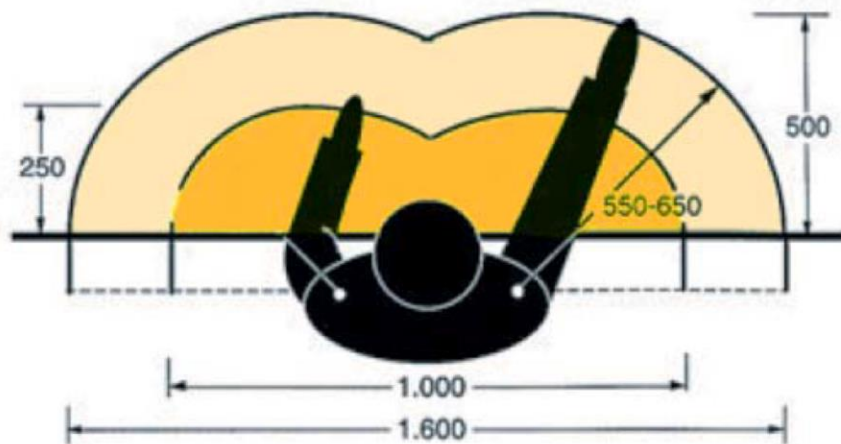
Tabula. Normatīvajos aktos noteiktie ķīmisko vielu un maisījumu bioloģiskās ekspozīcijas rādītāji poligrāfijas nozarē lietotām vielām

Poligrāfijas nozares un izdevējdarbības ergonomiskie aspekti. Smagumu celšana un pārvietošana

Poligrāfijas nozares un izdevējdarbības ergonomiskie aspekti. Smagumu celšana un pārvietošana

Smaguma normas, obligātās veselības pārbaudes un kodu punkti

Paldies par uzmanību
un lai mums visiem veicas!